

Medlem fra Storehedinge (Scavenius), der nu er Kultusminister, og det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) deres store Betænkelse ved at gaa til Statsbanedrift ved Kjøbet af de sjællandske Baner. Den ærede Kultusminister udtrykte sig saaledes: „Medundertegnede Scavenius er vel ikke ganske enig med Hvertallet i dens Betragtninger, idet jeg ikke anser det for i og for sig heldigt, at Staten selv driver Banerne, der efter min Mening bedre og mere økonomisk kunne drives af Private. Da jeg imidlertid finder det rigtig, at Staten bliver Eier af i det Mindste alle Hovedbanerne, og Spørgsmaalet om Driften til enhver Tid kan tages op, har jeg sluttet mig til Indstillingen om Lovforslagets Bedtagelse“. Man ser altsaa, at den nuværende ærede Kultusminister den Gang nærede stor Betænkelse, navnlig i finansielle Henseende, ved det, der da paatænkes. Det andet Mindretal, som jeg tillod mig at nævne, det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen), kunde ikke tiltræde Forslaget, da han nærede Frygt for, at der, naar Overtagelsen skete, vilde blive stillet saa store Fordringer paa den ene Side i Retning af Udvidelser af disse Baner og paa den anden Side i Retning af Indskrænkning af Driftsindtægterne, at det finansielle Resultat vilde blive saare ugunstigt for Statskassen. Det ærede Medlem havde ogsaa en anden Grund, og det var den, at han var bange for, at der ikke vilde blive Penge nok til Befæstningsagen, naar man overtog de sjællandske Baner. I saa Henseende har det jo vist sig, at det nævnte ærede Medlems Frygt var ubegrundet, thi man har ikke blot haft Raad til i høi Grad at formindske Statens Indtægter ved Overtagelsen af de sjællandske Baner og Statsbanedriften i det Hele taget, men man har ogsaa haft Raad til at lade den ene Million efter den anden ud af Statskassen til Befæstningsagen. Men derimod har jo den Frygt, som de ærede Medlemmer udtalte den Gang — en Frygt, der ogsaa blev delt af det daværende Medlem for Kjøbenhavns 5te Kreds, nuværende Amtmand Wille, vist sig at være i høi Grad begrundet. Det viser sig jo nemlig, at i de sidste Aar har Statsbane-Driften kostet Staten c. 11½ Million Kr. aarlig, det vil sige mellem 1/3 og 1/4 af samtlige Statsindtægter, og det uagtet vi her i Landet kun have ca. 152 Banemil, som ere undergivne Statsdrift. Til Statsbaneanlæg var endvidere indtil den 31te Marts 1887 anvendt en Kapital af 148,410,402 Kr. og 69 D., altsaa ca. 148½ Million Kroner. Det er altsaa store Summer, det her dreier sig om, men det har vist

sig, at navnlig efter at den nuværende Direktør for Statsbanerne har overtaget hele Ledelsen af Statsbanedriften, saavel for de sjællandske som de jydsk-synske Statsbaner, er man i finansielle Henseende med Kjempefskridt gaaet tilbage. Jeg skal nævne nogle Tal, som vise, at jeg i saa Henseende har Ret. 1882—83 var Driftsoverskudet for de sjællandske og jydsk-synske Baner 3,708,700 Kroner; men samme Aar er der udbetalt af Statskassen et Tilskud til Udvidelser, Materiel m. v. af 1,890,000 Kroner, og drager man det fra, viser det sig, at det reelle Overskud paa Statsbanedriften kun var i det nævnte Aar 1,818,700 Kroner. I Aaret 1883—84 var Driftsoverskudet 3,707,300 Kroner; men Statstilskudet var det Aar ikke mindre end 3,530,000 Kroner — jeg nævner her de runde Tal — og det egentlige Driftsoverskud var saaledes den Gang dalet ned til 271,300 Kroner. I 1884—85 var Driftsoverskudet 3,608,600 Kroner; men Statens Tilskud 2 Millioner Kroner, og det egentlige Driftsoverskud saaledes kun 1,608,600 Kroner. I 1885—86 var Driftsoverskudet 2,445,900 Kroner; men Statens Tilskud 1,950,000 Kroner, saa at det reelle Overskud i det nævnte Aar kun blev 495,900 Kroner. I 1886—87 var Driftsoverskudet 1,905,573 Kroner; men Statstilskudet har været 2,158,000 Kroner, og det vil altsaa sige, at det reelle Driftsoverskud er blevet et reelt Driftsunderskud paa 252,427 Kroner. Det sidste Driftsregnskab for Aaret 1887—88 er jeg ikke kommen i Besiddelse af, men hvis jeg ikke tager meget fejl, efter de Oplysninger, jeg har kunnet erhverve mig privat, vil det komme til at saa ligesaa sørgeligt som Aaret forud, om ikke ringere. Overfor den Frygt, der blev udtalt her under Sagens Behandling i 1879—80 angaaende de finansielle Følger af Statsdriften og Overtagelsen af de sjællandske Baner, trøstede den høitærede Finansminister de bekymrede Medlemmer med følgende Bemærkning, som jeg med den høitærede Formands Tilladelse skal tillade mig at oplæse, — det staar i Folkethingstidende for 1879—80, Spalte 6168 —: „For saa vidt der skulde være nogen Frygt for, at Jernbanebestyrelsen med Løstforandringer og deslige skulde væsentlig formindske Banernes finansielle Udbytte, forekommer det mig, at der dog maatte være nogen Garanti derimod ogsaa for den ærede Rigsdag i den Omstændighed, at der er en Finansminister ved Siden af Indenrigsministeren, og at det dog ikke kan være i alt Fald den Finansminister, som har foreslaaet Erhvervelsen af et saa kostbart Aktiv og har forudsat, at dette Aktivi i Løbet af Aarene vilde beholde sin nu-